

УДК 35

Рудакевич М.І., Кондратюк А.В., Федорків С.М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОБГРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Rudakevych M.I., Kondratyuk A.V., Fedorkiv S.M.

SUBMISSION BASIC WAYS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE

Глобалізаційні процеси, взаємозалежність економік різних країн, проблеми нерівномірного розвитку країн, прискорений темп розвитку та впровадження нових технологій, наростаюча екологічна криза, перехід до сьомого технологічного укладу є визначальними рисами сучасної цивілізації. Її буття супроводжуються суттєвим посиленням конкуренції економік розвинутих країн, визначальним впливом плануючих систем і транснаціональних компаній, загостренням економічних і соціальних протиріч в інших країнах, проблемами міжнародних впливів. Сучасний світ постає свідком появи нової тенденції до глобального громадянства та початку формування мережевої держави, де мереживо та демократичні механізми постають сильнішими та впливовішими, ніж традиційні державні механізми та впливи. Головними внутрішніми проблемами сучасної України є жахливі диспропорції у перерозподілі матеріальних благ, монополізація політичного та економічного життя вузькими групами беззмінних еліт. Остання призвела до злиття політики та економіки в єдине ціле. Наслідок – корупція та неефективність бюрократизованої системи саме державного управління.

Згідно з визначенням ООН, громадське управління виступає як реалізація повноважень наступного характеру: політичного, економічного та адміністративного по управлінні, а також повноваження всередині країни та за її межами. Даний вид управління містить систему інструментів, механізмів, взаємодію сегментів, за допомогою яких відбувається реалізація інтересів, прав і обов'язків. Публічне управління може реалізовуватися за рахунок методів, які держава застосовує для перерозподілу обов'язків і ресурсів, а також рішень, що дозволяють ідентифікувати проблемні ситуації.

Становлення України як повноцінного конкурентоспроможного партнера у світовому цивілізаційному та інформаційному просторі потребує наукового обґрунтування засад публічного управління: Публічне управління – це управління, що здійснюється на основі волевиявлення громади (колективу людей) та реалізується суб'єктами, визначеними громадою, для задоволення потреб і досягнення цілей громади як об'єкту управління. Задоволення потреб і досягнення цілей громади фактично означає функціонування та розвиток колективу людей. Наукове формулювання категорії “публічне управління” включає уточнення певних наукових понять, а саме: публічне управління – здійснення сукупності раціональних (тобто запрограмованих і виокремлених за певними ознаками із можливих з урахуванням стану зовнішнього середовища) впливів на функціонування та розвиток колективу людей на основі програми управління та інформації про поведінку та стан об'єкта управління, спрямованих на підтримку, поліпшення та розвиток об'єкту управління для досягнення наперед визначеної сукупності цілей. Суб'єктом і одночасно об'єктом управління є колектив людей – громада: це громада села, селища, району, міста, країни, світове товариство, а також суб'єкти громадянського суспільства, у тому числі, недержавні (у тому числі, об'єднані спільними інтересами) організації, професійні, конфесійні, корпоративні та інші об'єднання. Саме управлінською ланкою суб'єктів управління виступають органи публічного управління: інституції, обрані шляхом

прямих виборів та їх виконавчі структури; посадові та службові особи, обрані шляхом прямих виборів; посадові та службові особи, призначені інституціями та їх виконавчі структури. Визначальними серед суб'єктів публічного управління є населення країни та групи інтересів. В умовах солідаристичної цивілізації та змішаної формації саме вони визначають, стверджують, контролюють та оцінюють прямим або представницьким способами: цілі суб'єктів громадянського суспільства, у тому числі, органів публічного управління, стратегічні програмні рішення з їх досягнення; шляхи задоволення потреб колективу та вирішення значущих для спільноти поточних проблем; результативність і ефективності публічного управління.

Вважаємо, що однією з головних проблем, яка практично не вирішена, є проблема пошуку відповідей на питання, що дозволяють сформулювати теоретичні основи та розробити рекомендації щодо створення та впровадженні інструментарію стратегічного публічного управління, який буде джерелом для прийняття управлінських рішень в умовах глобалізації економіки. Отож, публічне управління завжди реалізується в контексті тих подій, які відбуваються у суспільстві і в справжніх соціальних, політичних і економічних умовах, так як публічне управління не може бути відокремленим від суспільства. Поняття стратегії публічного управління може бути розглянуто через відображення предметної і об'єктної зони цього управління. Слід розглядати належні укрупнені елементи предметно-об'єктної галузі публічного управління, орієнтуючись на принципи реалізації стратегій. Бар'єри, пов'язані з інформативністю розроблюваних рішень, наступні: недостатній рівень інформаційної освітченості; невдала організація комунікацій; похибка при трансляції інформації (будемо розглядати як складну структурну сукупність (систему) управлінських взаємин і пов'язаної з ними діяльності).

У певному контексті, публічне управління – це і система розподілів ролей і їх взаємин. Варто виділити наступні елементи предметно-об'єктного сегмента стратегії публічного управління: суспільні відносини; органи місцевого самоврядування; взаємовідносини між державою і суспільством, його органами, елементами, інститутами; держава як цілісний елемент і його складові частини; інші юрисдикції та відносини держави з ними. При реалізації стратегії публічного управління з'являються публічно-управлінські відносини. У зв'язку з цим, елементами таких відносин є: суб'єкт управління, наділений повноваженнями та обов'язками з управління; об'єкт управління, який повинен реагувати на дії суб'єкта. Суб'єкт управління – це результативний початок управлінського процесу. Сюди ми відносимо як і саму державу, так і органи, і посадові особи, у тому числі, і місцевого самоврядування. Об'єкт публічного управління – це ті, відносини та процеси, на які спрямовані дії суб'єкта. Необхідно відзначити, що дані дії реалізуються з метою придбання або надання якихось публічних послуг різних спрямувань.

Список використаних джерел:

1. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти [Текст] / А. Гальчинський. – К.: Либідь. – 2006. – 312 с.
2. Гриценко А.А. Особливості інституційної архітектоники українського суспільства XXI століття [Текст] / А.А. Гриценко // Економіка України: стратегія і політика довгосторокового розвитку / за ред. В. М. Гейця. – К. : Ін-т екон. прогнозів. Фенікс, 2003. – С. 155–171.
3. Лимарева Д.А. Противоречия современного публичного управления: [монограф.] / Д.А. Лимарева, В.Н. Некрасов. – Ростов-н/Д: ЮРИ РАНХиГС при Президенте РФ, 2012.